

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/96/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3118203413
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3118203413.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členov senátu JUDr. Ivety Anderlovej a Mgr. Marka Anovčina v spore žalobcu: D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. D. XXX, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Martin Bartko - JUDr. Silvia Bartková so sídlom Trenčín, Piaristická 6667, proti žalovaným: 1/ B. G. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. D. XXX, 2/ K. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. D. č. XXX, 3/ K. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. -H., D. XXXX/XX, 5/ G. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. D. č. XXX, žalovaní X/, X/, X/, 5/ spolu zastúpení Advokátskou kanceláriou JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s r.o. so sídlom Považská Bystrica Šoltésovej 346/1, XX/ R. E., XX/ K. E., XX/ G. E., XX/ C. E., XX/ C. E., XX/V. E., XX/D. E., XX/ K. E. T., XX/ H. E. T., XX/ Y. E. T., XX/I.r E. T., XX/ K. G., XX/ G. E. T., XX/G. C., 26/ F. E., XX/ A. E., žalovaní 10-27 zastúpení Slovenským pozemkovým fondom so sídlom Búdkova 36, 817 47 Bratislava, IČO 17 335 345, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o odvolaní žalovaných 1/, 2/, 3/, /5 proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č. k. 23C/18/2018-101 zo dňa 20.09.2021 takto

rozhodol:

I. Uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e** .

II. Žalobca **m á** proti žalovaným 1/, 2/, 3/ a 5/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. zastavil konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Výrokom II. nepriznal žalovaným náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 16.04.2018 voči žalovaným domáhal zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k pozemkom parc. reg. „E“, parc. č. 126/3 nachádzajúce sa v k. ú. Horná Poruba, obec Horná Poruba. Na pojednávaní konanom dňa 20.09.2021, zoberal žalobca žalobu v celom rozsahu späť, pričom právny zástupca žalovaných 1/ - 3/, ako aj zástupca žalovaných 10/- 27/ vyjadrili súhlas so späťvzatím žaloby. Právne vec súd posúdil podľa § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1, § 256 ods. 1, § 257 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok. Súd uviedol, že nakoľko žalobca vzal žalobu v celom rozsahu späť, súd konanie v súlade s jeho dispozitívnym úkonom, za súčasného súhlasu žalovaných, v celom rozsahu zastavil. Súd bol toho názoru, že v danom prípade nebolo možné jednoznačne ustáliť, že procesné zavinenie na zastavení konania nesie žalobca, najmä s prihliadnutím na skutočnosť, že situácia ohľadom označených účastníkov konania bola od počiatku nejasná. Túto skutočnosť považoval súd za dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý podľa súdu bolo namieste, aby žalovaným nepriznal náhradu trov konania.

2. Proti tomuto uzneseniu vo výroku o náhrade trov konania podali v zákonnej lehote odvolanie žalovaní 1/, 2/, 3/ a 5/. Uviedli, že súd žalovanú 5/ opomenul uviesť ako účastníčku konania ohľadne výroku o náhrade trov konania, keď uznesením č. k. 23C/18/2018-71 zo dňa 02.04.2019 konanie proti žalovanej 5 zastavil, ale nerozhodol o náhrade trov konania. Žalobca žaloval D. G., F. E. a K. K., žalované X., 8. a X., ktoré boli zomreté pred podaním žaloby. Ďalej žaloval pod por. č. 10. až 27. osoby, ktoré boli

nebohé a u ktorých chýbala bližšia identifikácia, hoci z LV boli evidentné dedičské rozhodnutia a to po H. W. - D 56/73, po K. E. T. - D 85/55, po H. E. T., vydatej V. - 10D/1047/05, po Y. E. T. - 4D/551/01, po I. E. T. - D 2018/97, po K. G. - D 235/77, po G. E. T. D 1045/70 a po G. C. - D XXXX/XX. Žalovaní označení pod por. č. 26. a 27. sú žijúce osoby. Žalobca však neoznačil žalovaného 26., ako Ing. F. E., nar. 24.02. 1971, bytom 018 XX R. - T. XXXX a žalovaného 27., ako B. A. E., nar. XX.XX. XXXX, bytom XXX XX B., L.. U. XXX/XX, ktorí nemôžu byť zastúpení SPF, ktorí sú zapísaní, ako podieloví spoluvlastníci pod por. č. 32. a 33. na LV č. XXXX katastrálne územie Horná Poruba a to titulom D 1177/90 bývalého ŠN Považská Bystrica a titulom rozhodnutia ROEP 3/01-Z467/01. Teda uvedená žaloba bola podľa žalovaných od samého počiatku zjavne nedôvodná a preto súd prvej inštancie mal postupovať podľa § 138 CSP, keď aj podiely D. E. žalovaní napadli v dôsledku porušenia predkupného práva. Žalobca podľa žalovaných zavinil zastavenie konania a preto podľa § 256 ods. 1 CSP mal súd žalovaným za túto jeho procesnú zodpovednosť priznať náhradu trov konania. Súd prvej inštancie použil pri svojom rozhodovaní o trovách ustanovenie § 257 CSP, keď súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Žalovaní boli toho názoru, že súd prvej inštancie nesprávne skúmal existenciu podmienok hodných osobitného zreteľa pre potrebu rozhodnutia o náhrade trov. Týmito dôvodmi môžu byť majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery všetkých účastníkov konania a treba vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka konania. Keďže majetkové pomery žalobcu sú dobré a naopak žalovaní 1., 2. a 3. sú starobní dôchodcovia a na svoju ochranu si zvolili právneho zástupcu, pričom boli povinní zálohovať trovy právneho zastúpenia, považujú uvedený výrok o náhrade trov za nespravodlivý a žalovaných poškodzujúci. Preto žiadali, aby odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku o náhrade trov konania a tento zmenil a žalobcu zaviazal uhradiť žalovaným 1/, 2/, 3/ a 5/ náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaných 1/, 2/, 3/ a 5/ uviedol, že žalobca ako spoluvlastník pozemku parc. č. 126/3 - záhrada vo výmere 620 m² sa od počiatku snažil so žalovaným 1/ a 2/ o dohodu o užívaní spoločného pozemku, nakoľko žalovaní 1/ a 2/ užívajú tento pozemok v celosti a nerešpektujú práva ostatných spoluvlastníkov. Dokonca aj v súdnom konaní sa žalobca snažil o dohodu, ktorú žalovaní 1/ a 2/ na prvom pojednávaní naoko pripustili, avšak na druhom pojednávaní už bez zmeny situácie so žiadnou dohodou nesúhlasili. Podľa žalobcu takýto nekorektný a tvrdohlavý postoj žalovaných 1/ a 2/ aj v minulosti, viedol žalobcu k rozhodnutiu, že mimosúdnu dohodu vo veci nie je možné so žalovanými 1/ a 2/ dosiahnuť a takéto „nerovnomerné“ spoluvlastníctvo je potrebné zrušiť. Žalobca legitímne pri koncipovaní svojej žaloby vychádzal z príslušného listu vlastníctva č. 1999 pre kat. úz. Horná Poruba, ktorého údaje sú hodnoverné a záväzné. Ohľadne spoluvlastníkov, ktorých zastupuje SPF, žalobca nemal iné vedomosti než tie, ktoré vyplývali z daného listu vlastníctva, a preto v tomto smere nie je možné žalobcovi nič vyčítať. Až v priebehu pojednávania žalovaný 1/ začal tvrdiť, že niektorí iní žalovaní žijú alebo že žijú ich potomkovia a že súd musí jednať s nimi a nie s SPF. Podľa žalobcu, ani samotní žalovaní 1/, 2/, 3/, a 5/ žiadnym konštruktívnym spôsobom neprispeli k vyriešeniu spoluvlastníckeho vzťahu k predmetnému pozemku, len obštruktívne poukazovali na to, z akých procesných dôvodov to nie je možné riešiť v tomto konaní. V danom prípade bolo podľa žalobcu evidentné, že žalovaní 1/ a 2/ využívajú neprehľadné spoluvlastnícke vzťahy k danej parcele len vo svoj vlastný prospech a akúkoľvek snahu o vyriešenie týchto vzťahov maria svojim nekonceptným postojom k veci. Za danej situácie tak žalobcovi vzhľadom na predbežné právne posúdenie veci súdom prvej inštancie neostalo nič iné len z dôvodu hospodárnosti a praktickej stránky veci zobrať žalobcu späť. Poukaz žalovaných 1/ a 2/ na to, že títo sú starobní dôchodcovia, ktorí údajne museli zálohovať právne služby, bol podľa žalobcu úplne nenáležitý, nakoľko v inom konaní sú to práve žalovaní 1/ a 2/, ktorí žalujú žalobcu, a teda vedenie súdnych sporov nie je v ich prípade nič neobvyklého alebo mimoriadneho. Vo vzťahu k žalovanej 5/ nie je ani žiadny dôvod na to, aby jej súd priznal náhradu trov konania, nakoľko žalovaná 5/ svojím spätným prevodom spoluvlastníckeho podielu k predmetnému pozemku na žalobcu 1/ sama spôsobila, že konanie voči nej muselo byť zastavené. Preto v danom prípade nie je dôvod na to, aby jej bola priznaná náhrada trov konania. Žalobca sa vzhľadom na uvedené plne stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že použitie § 257 CSP v danom prípade bolo jedine správne a spravodlivé a súd prvej inštancie jeho použitie aj riadne odôvodnil.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v napadnutom rozsahu podľa § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné v

napadnutom výroku II. o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako vecne správne z nasledovných dôvodov:

5. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

6. Vo vzťahu k odvolaniu žalovanej 5/, je potrebné uviesť, že predmetné konanie bolo voči žalovanej 5/ zastavené už uznesením súdu prvej inštancie č. k. 23C/18/2018-71 zo dňa 02.04.2019. V zmysle § 262 CSP, súd rozhoduje o nároku na náhradu trov konania aj bez návrhu v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Uznesením č. k. 23C/18/2018-71 zo dňa 02.04.2019 bolo síce konanie voči žalovanej zastavené, avšak o trovách konania bolo rozhodnuté až predmetným napadnutým uznesením súdu prvej inštancie č. k. 23C/18/2018-101 zo dňa 20.09.2021. Odvolanie žalovanej preto odvolací súd z tohto dôvodu preskúmal spolu s odvolaním žalovaných 1/ až 3/.

7. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

8. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

9. Zmyslom a účelom náhrady trov v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnej strane sporu náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusel zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred súdom. Výnimky z tohto pravidla musí ustanoviť zákon (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 Ústavy SR). Aj tieto výnimky sa musia uplatňovať len za splnenia všetkých zákonom stanovených podmienok a skôr reštriktívne. Takou výnimkou je nepriznanie náhrady trov konania podľa § 257 CSP.

10. Podľa § 257 CSP súd výnimočne neprizná náhradu trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Dôvody hodné osobitného zreteľa sú dôvodom pre nepriznanie náhrady trov konania a použitie tohto ustanovenia negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter. Dôvody hodné osobitného zreteľa môžu spočívať predovšetkým v povahe a okolnostiach sporu, pričom súd musí brať do úvahy aj okolnosti, ktoré viedlo strany k uplatneniu ich nároku na súde a ich postoj v konaní, v podiele oboch strán na vzniku a priebehu sporu, ale aj sociálne dôvody.

11. Odvolací súd posúdením skutočností majúcich vplyv na rozhodnutie podľa § 257 CSP, a teda rozhodnutie o nepriznaní nároku na náhradu trov konania z dôvodov hodných osobitného zreteľa vychádzajúc zo spisových podkladov predložených stranami a skutočností vyplývajúcich zo spisu, dospel rovnako ako súd prvej inštancie k záveru, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti.

12. Žalobca sa svojím návrhom domáhal zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k pozemkom parc. reg. „E“ parc. č. 126/3, nachádzajúce sa v k. ú. Horná Poruba, obec Horná Poruba (ďalej len „predmetné nehnuteľnosti“). Žalobca bol podielovým spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností so žalovanými. V priebehu konania vzhľadom na skutočnosť, že niektorí žalovaní (išlo o žalovaných 4/ až 8/ a žalovaného 21/) previedli svoje spoluvlastnícke podiely, žalobca upravil svoju žalobu. Žalovaných 10/ až 27/ mimo žalovaného 21/ zastupoval Slovenský pozemkový fond podľa § 16 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom Slovenský pozemkový fond. Takéto zastúpenie žalovaných 10/ až 27/ mimo žalovaného 21/ ako vlastníkov je v zmysle uvedeného zákona zákonným zastúpením.

13. Právna úprava vyporiadania podielového spoluvlastníctva vychádza z toho, že nikoho nemožno nútiť, aby v spoluvlastníckom vzťahu zotrval. Z procesného hľadiska predstavuje konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva tzv. iudicium duplex. Konanie môže byť začaté na návrh ktoréhokoľvek zo spoluvlastníkov, pričom všetci spoluvlastníci, teda obe procesné strany majú v konaní postavenie žalobcu aj žalovaného nehľadiac na to, kto žalobu podal. Súd vydáva konštitutívne rozhodnutie, nie je viazaný návrhmi účastníkov a môže rozhodnúť iným spôsobom ako je navrhované.

Zmienené špecifiká v konaní o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva je nutné mať na pamäti aj pri rozhodovaní o trovách takéhoto konania. Nikto zásadne nemôže byť nútený zotrvať v spoluvlastníctve, žiadneho zo spoluvlastníkov nemožno bez ďalšieho sankcionovať za to, že spoluvlastníctvo má byť zrušené a vyporiadané, resp. za to, že bol na súde podaný príslušný návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Takto začatie a vedenie konania pred súdom nemožno bez ďalšieho klásť na ťarchu ani tomu spoluvlastníkovi, ktorý ho inicioval, ani tomu, ktorý sa formálne ocitol na strane žalovanej.

14. V predmetnej veci je potrebné poukázať na to, že žalobca za účelom vyporiadania podielového spoluvlastníctva podnikol kroky, a to okrem samotnej podanej žaloby, aj v podobe vypracovaného geometrického plánu. Je tiež potrebné prisvedčiť žalobcovi, že situácia ohľadom spoluvlastníkov bola vzhľadom na zápis ich spoluvlastníckych práv v katastri nehnuteľnosti neprehľadná, pričom je zrejmé, že žalobca z takéhoto zápisu vychádzal. Žalobca vzhľadom na zistenú situáciu ohľadom niektorých žalovaných a skutočnosti, že títo previedli svoje spoluvlastnícke práva, upravil žalobu tak, aby táto vychádzala z aktuálne zisteného okruhu spoluvlastníkov, no vzhľadom na množstvo spoluvlastníkov, bolo komplikované ustáliť presný okruh žalovaných.

15. Žalovaní 1/ až 3/ tiež vo svojom odvolaní poukázali na ich sociálnu situáciu a majetkovú a sociálnu situáciu žalobcu. Tieto skutočnosti ale neboli ničím podložené, a preto na ne nebolo možné ani pri náhrade trov konania prihliadať. Samotné okolnosti prípadu, ako aj povaha predmetného konania, a to aj bez posúdenia sociálnej a majetkovej situácie strán v konaní, neumožňujú prijať záver, že by zastavenie konania zaviniel žalobca, či žalovaní. Odvolací súd preto dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne aplikoval vyššie uvedené ustanovenie § 257 CSP pri náhrade trov konania.

16. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. o náhrade trov konania ako vecne správne potvrdil.

17. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods.1, § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca a neúspešní boli žalovaní 1/, 2/, 3/ a 5/. Odvolací súd preto žalobcovi proti žalovaným 1/, 2/, 3/ a 5/ priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

18. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).